

VISI LIETUVOS ŽEMĖS ŠVENTIEJI, MELSKITE DIEVĄ UŽ MUS!

STAČIATIKIŲ LIETUVA

Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios laikraštis

2023 m. lapkritis Nr. 12

www.orthodoxy.lt

facebook.com/orthodoxy.lt

Stačiatikiai meldė karo pabaigos prie stebuklingos Surdegio ikonos

► Iš Kauno atvežta stebuklingoji ikona su religine procesija iš Šventosios Dvasios vienuolyno buvo pernešta į Skaisčiausiosios katedrą. Prot. Igorio Rinkevičiaus nuotr.

Spalio 7, šeštadienį, daugybė tikinčiųjų stačiatikių iš visos Lietuvos atvyko į Vilnių, kad dalyvautų pamaldose bei religinėje procesijoje, skirtoje stebuklingosios Surdegio Dievo Motinos ikonos atnešimui į Vilnių.

Jau antrą kartą per 20 metų viena svarbiausių Lietuvos stačiatikių šventenybių aplankė Vilnių. Jos atnešimo į sostinę tradiciją pernai atgaivino metropolitas Inokentijus.

Šventasis Dievo Motinos paveikslas buvo atvežtas į vienuolyną iš Kauno. Jis buvo iškilmingai sutiktas ir įneštas į šventovę. Ten Dieviškąją Liturgiją celebravo Jo Eminencija Budapešto ir Vengrijos metropolitas Ilarionas, Jo Eminencija Ilarionas atvyko ir iškilmišose dalyvavo Vilniaus ir Lie-

tuvos metropolito Inokentijaus kvietimu. Koncelebravo Jo Eminencija, Vilniaus ir Lietuvos metropolitas Inokentijus, Jo Ekselencija Trakų vyskupas Ambrosijus ir Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios dvasininkai.

Pasibaigus Dieviškajai Liturgijai kartu su didele religine procesija Surdegio Dievo Motinos ikona buvo pernešta nuo Šventosios Dvasios vienuolyno į Skaisčiausiosios katedrą. Vilniaus senamiestyje, šalia šv. kankinės Paraskevės cerkvės, procesija sustojo ir meldėsi už karo Ukrainoje pabaigą. Kartu meldėsi visi gausios religinės procesijos dalyviai, maldos skambėjo bažnytine slavų bei lietuvių kalbomis. Būtent šioje šventovėje, palaiminus Vilniaus ir Lietuvos metropolitui Inokentijui, meldžiasi pagėgėlių iš Ukrainos

stačiatikių bendruomenė, kurios sielovada rūpinasi kanoninės Bažnyčios dvasininkas iš Ukrainos.

Skaisčiausiosios katedroje, priešais Dievo Motinos Surdegio paveikslą, vyko intencinės pamaldos. Visi tikintieji turėjo galimybę pagal tradiciją praeiti po stebuklingąją ikona.

Po pamaldų metropolitas Ilarionas susirinkusiems pasakė pamokslą. Savo ganytojo veiklą jis pradėjo būtent Lietuvoje. Vienuoliu tapo ir į diakonus vienuolius įšventintas Šventosios Dvasios vienuolyne, o į kunigus vienuolius - Skaisčiausiosios katedroje.

Metropolitas Ilarionas tarė, jog Surdegio Dievo Motinos ikona jam gerai žinoma, nes 9-ojo dešimtmečio pradžioje jis ėjo Kauno Apreiškimo katedros, nuolatinės šios didžiosios šventybės buvi-

mo vietos, klebono pareigas.

Savo pamoksle Jo Eminencija metropolitas kvietė visus išlaikyti vienybę ir ištikimybę Bažnyčiai.

Tarnaudamas Kauno Apreiškimo katedros klebonu, kunigas vienuolis Ilarionas (Alfejevas) ryžtingai parėmė lietuvių tautos kovą už laisvę. Kritišką, sunkų metą jis per televiziją kreipėsi į sovietų karius, ragindamas nevykdyti nusikalstamų įsakymų ir nešaudyti į taikius gyventojus.

Metropolitas Ilarionas yra pelnęs Lietuvos valstybės apdovanojimą - sausio 13 įvykių atminimo medalį „Už drąsą ir pasiukojimą“.

Stebuklingoji Surdegio Dievo Motinos ikona Vilniaus Skaisčiausiosios katedroje buvo iki penktadienio, spalio 13 d.

Interviu su metropolitu Ilarionu skaitykite 3 puslapyje.

Kodėl svarbu melstis už mirusiuosius?

2 psl.

Interviu su metropolitu Ilarionu (Alfejevu)

3-4 psl.

Pasipildė Šventosios Charitinos Seserija

6 psl.

Stebuklinga Dievo Motinos pagalba

7 psl.

„Džiaugsmo“ šventovė Kaunatavoje

8 psl.

► Prie Paraskevės cerkvės buvo sustota ir pasimelsta už karo Ukrainoje pabaigą. Prot. Igorio Rinkevičiaus ir Vacio Valužio nuotr.

ISSN 2783-7173

Melstis už mirusiuosius - mūsų meilės pareiga

Vilniaus ir Lietuvos metropolitas INOKENTIJUS

Brangūs broliai ir seserys Kristuje! Paskutinės spalio dienos ir lapkričio pradžia suteikia mums progą kreiptis į jus visus labai svarbia tema apie mirusiųjų atminimą. Valingai ar nevalingai kiekvienas protingas žmogus susimąsto, kokia bus mūsų ateitis po žemiškosios mirties.

Šis klausimas iškyla ir religingam, ir religijai abejingam mirtingajam. Negalime negalvoti apie tai, kas bus su mumis, kai ateis mūsų mirties valanda. Kas gi tai yra? Ar tai tik mūsų žemiškos egzistencijos pabaiga, ar kažko naujo pradžia? Ir kodėl mirusių minėjimo tradicija taip išsiskirio tautoje?

Spalio 28 dieną, Mirusiųjų minėjimo šeštadienį (Šv. Demetrijaus Tėvų atminimo šeštadienis), pagal Stačiatikių Bažnyčios statutą meldėmės už išėjusius iš šio pasaulio artimuosius. Lietuvoje, pagal Romos Katalikų bažnyčios tradiciją, dvi pirmosios lapkričio mėnesio dienos skirtos mirusiųjų atminimui: lapkričio 1 diena - Visų Šventųjų diena, o lapkričio 2 diena - Vėlinės (Mirusiųjų atminimo ir pagerbimo diena). Lietuvoje šios dvi pirmos lapkričio mėnesio dienos yra ypač gerbiamos, ir tai mums, stačiatikiams, kelia nuoširdžią pagarbą.

Šventoji Stačiatikių Bažnyčia yra nustačiusi aiškiai ir nuosekliai mirusiųjų pagerbimo tvarką. Bažnytiniuose įstatuose gana išsamiai apibrėžta, kada ir kaip turi būti meldžiamasi už mirusius. Bažnyčia šias maldas įtraukia į viešųjų ir privačių pamaldų sudėtį, taip pat į namų maldą.

Per visą parą turime devynias skirtingas pamaldas ir kiekvienoje iš jų vienaip ar kitaip prisimename mirusieji. Statute iš visų savaitės dienų Bažnyčia išskiria šeštadienį kaip mirusiųjų atminimo dieną. Tai nėra atsitiktinumas. Šeštadienis, kaip poilsio diena, yra tinkamiausias metas melstis už mirusiųjų sielų ramybę. Be to, būtent Didįjį Šeštadienį, dieną prieš Prisikėlimą, Viešpaties Jėzus Kristus Savo kūnu buvo kape.

► Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios vadovas metropolitas Inokentijus religinėje procesijoje spalio 7 d. Vacio Valužio nuotr.

Kai meldžiamės už mirusius, pirmiausia prisimename savo anapilin iškeliavusius tėvus. Todėl šeštadieniai, skirti maldai už mirusiuosius, vadinami „Tėvų atminimo šeštadieniais“. Stačiatikiai per bažnytinius metus turi šešis tokius „Tėvų atminimo šeštadienius“: šeštadienį prieš Paskutinįjį Teismą (savaitė iki Gavėnios pradžios), Šventosios Trejybės šeštadienį, Šv. Demetrijaus šeštadienį, taip pat tris Gavėnios šeštadienius (antrąjį, trečiąjį ir ketvirtąjį). Mirusiųjų minėjimo dienomis stačiatikiai bažnyčioje palieka raštelius su savo iškeliavusių artimųjų vardais. Šiomis dienomis žvakės turėtų būti įžiebijamos ne prie ikonų, bet prie Krucifikso, stovinčio ant specialaus žvakių stalelio.

Tikėjimas mirusiųjų nemirtinumu turi regimą simbolį: tai stačiatikių ruošiamas specialus pa-

tiekalas „kūčia“ - virti kviečių grūdai, maišyti su medumi. Sėklos, turinčios savybę gyvybę, kad subrandintų varpą ir duotų derlių, turi būti užkastos į žemę ir ten sirti. Lygiai taip pat ir mirusiojo kūnas turi būti atiduotas žemei ir supūti, kad vėl prisikeltų būsimam gyvenimui. Krikščioniui kūnas - sielos šventovė. Ir mes tikime ne tik sielos nemirtingumu, bet ir viso žmogaus prisikėlimu, t. y. sielos ir kūno vienybe.

“Bažnyčia mus, krikščionis, moko, kad mirties nėra, kad tai tik perėjimas iš vienos egzistencijos formos į kitą”

Žmogus, būdamas unikali asmenybė, neišnyksta be pėdsakų. Nors kūnas sensta, žmogus savo siela jaučiasi toks pat, kaip ir jaunystėje. Kodėl taip yra? Todėl, kad sielos prigimtis nekinta, o visas mūsų vidinis gyvenimas yra jos

savybių pasireiškimas. Ji yra Dievo paveikslas ir panašumas. Sielos užduotis per visą jos žemiškąjį gyvenimą - nušvisti, tapti kitokia - panašia į Kristų, įgyti tų savybių, kurių jai prireiks amžinajame gyvenime, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Karalystėje. Siela yra nemirtinga, ir, susijungus su savo Išganytoju, pašaukta paveldėti amžinąjį gyvenimą, o juk Viešpaties karalystė - tai taikos ir meilės Karalystė.

Štai kodėl Bažnyčia mus, krikščionis, moko, kad mirties nėra, kad tai tik perėjimas iš vienos egzistencijos formos į kitą. Kai siela palieka kūną, ji patenka į naujas gyvenimo sąlygas. Ji jau nebegali pačios valia pakeisti savo būsenos, kaip tai galėjo padaryti gyvendama žemėje. Ir štai čia dvasinis mirusiojo ryšys su Bažnyčia tampa be galo svarbus, todėl gyvieji Bažnyčios nariai turi melstis už iškeliavusius. Iš čia ir kilo tradicija melstis už mirusiuosius.

Kodėl šios maldos tokios svarbios? Paklauskite savo sąžinės: ar

gebate gyventi bendruomenėje, kurioje žmonės myli vieni kitus, kurioje nėra priešiško, nemalonų jausmų, kurioje viešpatauja vien tik meilė? Ar per savo gyvenimą išmokote mylėti kitus žmones pagal Dievo žodį? O juk aukščiausias žmogaus tikslas žemėje yra mylėti Dievą ir vienas kitą. Ir jei žmogus per visą jam duotą laiką neįgijo šių sielos savybių, kurios veda į taiką ir ramybę, tai po kūno mirties siela į kitą pasaulį keliauja nerami ir sutrikusi.

Ar galite įsivaizduoti, kaip siela nustebts, kai stos Dievo akivaizdoje? Jai pradės atsiverti būtis paslaptys ir tai, kaip ji gyveno žemėje. Ar ji tikėjo Dievą, ar gyveno pagal Jo įsakymus, ar įgijo savybių, kurios yra būtinos gyvenimui meilės Karalystėje? Ar tokia siela bus rami, jei matys, kad ji mažai ar netgi visai nieko nepadarė dėl palaimingo gyvenimo amžinybėje? O jei dar išryškės daug jos neišpažintų nuodėmių, tai jos būseną taps tik blogesnė. Kas gali nuraminti tokio žmogaus sielą amžinybėje? Tik Bažnyčios, tai yra mūsų, krikščionių, malda. Ji pati, ši nelaiminga siela, sau jau niekuo nebegali padėti.

Paradoksalu, bet šiuolaikiniai žmonės mažiausiai nori galvoti apie mirtį. Pagrindinis skirtumas tarp šiuolaikinės masių kultūros ir krikščioniškosios kultūros yra nesugebėjimas pasiruošti šiam neišvengiamam išėjimui. Kiek daug žmonių jau paliko šį pasaulį, neparuošę savo sielų amžinajam gyvenimui. O mes galime padaryti jiems daug gero, prisimindami juos maldoje, meldamiesi bažnyčioje už jų sielų ramybę. Mes prašome Dievą suteikti ramybę ir amžinąjį atilsį jų sieloms. Štai kodėl taip svarbu išsaugoti maldų už mirusiuosius tradiciją. Ačiū Dievui, kad tokios tradicijos yra saugomos, žmonės jas puoselėja, rūpestingai jas vykdo, taip atnešdami mūsų artimųjų ir draugų sieloms didelę naudą.

Taigi, brangūs broliai ir seserys, laikykimės šių tradicijų, melsimės už mirusius ir taip parodykime savo meilę jiems pagal mūsų Išganytojo ir Viešpaties Jėzaus Kristaus žodį.

ŽVAKIŲ KIOSKUS PASIEKĖ STAČIATIKIŲ KALENDORIAI 2024 M.

Kalendorius – knygelė su rinktinėmis maldomis ir troparais

Tai tradicinis stačiatikių bažnytinis kalendorius - knygelė, kurioje pateikiama visa stačiatikiui būtina informacija: šventųjų pagerbimo dienos, Evangelijos skaitiniai visoms metų dienoms, rinkiniai švenčių troparai ir maldos. Viršelį puošia Vilniaus Dievo Motinos ikona.

Pakabinamas kalendorius „Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios šventovės“

Daugybė puikių nuotraukų, kuriose mums brangios Lietuvos šventovės parodytos neįprastu rakursu. Kalendoriuje nurodomos šventųjų pagerbimo dienos, pasninkų, dalinio maisto ribojimo bei specialiosios atminų dienos.

Stalo kalendorius „Lietuvos krašto Užtarėja“

Kalendoriuje „Lietuvos krašto Užtarėja“ pavaizduotos ikonos, kurios yra čia, šalia mūsų, Lietuvos šventovėse, ir kurioms Lietuvos tikintieji reiškia išskirtinę pagarbą. Kalendoriuje nurodytos stačiatikių šventės, pasninkai, ypatingosios mirusiųjų atminų dienos.

Metropolitas Ilarijonas: Vilniaus Šventosios Dvasios vienuolynas man tapo pagrindine teologijos mokykla

Iškilmėse, skirtose stebuklingosios Surdegio Dievo Motinos ikonos atnešimui į Vilnių, dalyvavo Budapešto ir Vengrijos metropolitas ILARIJONAS. Jis davė interviu laikraščiu „Stačiatikių Lietuva“.

- Jūsų Eminencija, dėkojame, kad dalyvavote mūsų iškilmėse, vykusiame stebuklingosios Surdegio Dievo Motinos ikonos atnešimo į Vilnių proga. Žinome, kad savo ganytojiškos veiklos pradžioje Jūs tarnavote Kaune, Apreiškimo katedroje, kuri yra nuolatinė šios ikonos buveinė. Gal yra kokių nors prisiminimų, kuriais galėtumėte pasidalinti su mūsų skaitytojais?

- Be abejo, prisimenu daug dalykų, susijusių su gyvenimu Lietuvoje apskritai ir konkrečiai su tuo laiku, kai buvau Kauno Apreiškimo katedros klebonas. Tai buvo labai geri laikai, nes tuomet Bažnyčia tik buvo bepradedanti kilti iš katakombų. Ir štai, pavyzdžiui, pamenu, kad kunigai lietuviai ėmė lankytis lietuviškose mokyklose. O šalia mūsų katedros - už parko - buvo rusakalbių mokykla. Ėmiau ten lankytis, dėstyti vaikams. Iš pradžių - vienoje klasėje, po to kitoje. Galiausiai dėsčiau visose klasėse kartą per savaitę. Tų užsiėmimų su mokiniais pirmadienį buvo net šeši, antradienį - du, o trečiadienį vienas. Vėliau man jau ėmė talkinti antrasis dvasininkas - tėvas Michailas, kuris ėmėsi mokyti kitoje rusakalbių mokykloje. Taip mes pradėjome vaikų švietimą tikėjimo į Kristų šviesa. Aš tuomet gyvenau rūsyje, esančiame po šventove. Ten aš galiausiai „užsidirbau“ plaučių uždegimą, be to, tokį sunkų, kad per 3 savaites nepavyko pasveikti, nors man kas 8 val. leido antibiotikus. Dar pamenu, kad buvo tam tikras periodas, kuomet patyriau velnių antpuolius. Tai reiškėsi taip: kaip sakiau, gyvenau rūsyje, o ten labai gerai girdėjosi viskas, kas dėjosi aplink. Jeigu vyko pamaldos, rūsį pasiekdavo kiekvienas žodis. Ir štai vieną naktį aš netikėtai pabudau, išgirdęs daužomo stiklo skambesį, po to - žingsnių garsus ir kažkokius balsus. Atrodė, tarsi kas būtų išdaužęs šventovės langus, ir į vidų įsiveržusi minia žmonių. Aš atsikėliau, paėmiau raktus nuo šventovės, pakilau į viršų, atidariau šventovę. Viduje buvo tamsu. Uždegiau šviesą. Šventovėje nieko nebuvo. Apėjau ją visą: ir presbiteriją, ir choras. Įsitikinęs, kad nieko nėra, grįžau ir atsiguliau miegoti. Kitą naktį vėl viskas pasikartojė. Ir dar kelias naktis tai tęsėsi. Gal demonai norėjo mane įbauginti? Bet aš nepabūgau ten gyventi ir tarnauti. Vėliau iš žmonių girdėjau, kad

ir jiems buvo nutikę tokių dalykų - bent du ar trys žmonės apie tai kalbėjo. Tad aš nebuvau vienintelis toks „beprotis“, kurį puolė velniai.

Pagrindinė tos katedros šventenybė yra stebuklingoji Surdegio Švenčiausiosios Dievo Gimdytojos ikona, prie kurios kasdien meldžiausi. Ir visas pamaldas mes pradėdavome ir baigdavome malda prie jos. Daugybė žmonių ateidavo į katedrą pasimelsti prie šios ikonos, be to, ne tik stačiatikiai, bet ir katalikai. Ten vykdavo daug stebuklų. Ir, žinoma, aš labai džiaugiuosi, kad atvykau į Lietuvą būtent tą dieną, kai ši stebuklingoji šventenybė buvo atnešta iš Kauno į Vilnių.

- Savo Ganytojo žodyje, kurį tarėte iš Šventosios Dvasios vienuolyno katedros ambonos, sakėte, jog kiekviena šios šventovės interjero detalė Jums sava, pažįstama. O be Kauno ir Vilniaus, kokios dar Lietuvos vietovės mielos Jūsų širdžiai?

- Pirmoji parapija, į kurią buvau paskirtas, kai mane nukreipė tarnauti jose, buvo Kolainiuose. Tai buvo parapija, kurios beveik visi parapijiečiai jau atgulė amžinojo atilsio kapinėse, o gyvų tebuvo likę 10 - 12 žmonių. Ir aš niekuomet nežinojau, kiek jų ateis į pamaldas, jeigu iš viso kas nors ateis.

Bet kartą metuose į vadinauomius Džiugesio atminus (rus. Radonica) iš visų Lietuvos kampelių suvažiuodavo žmonės, ir aš vaikščiojau po kapines, prie mirusių parapijiečių kapų vyko egzokvijos, skambėjo litės, o po to iš suaukotų lėšų gyvenome visus metus.

Šiai šventovei buvo priskirta kita maža šventovė Kaunatavoje, kur tuomet faktiškai gyveno tik viena šeima. Ir aš kartą per mėnesį ten važiuodavau tarnauti. Vėliau man pridėjo dar dvi parapijas - Telšių ir Tytuvėnų. Telšiai - miestas, ir ten pamaldos sekmadieniais bei per šventes vyko reguliariai. Žmonės į jas suvažiuodavo ir iš aplinkinių kaimų, cerkvėje net buvo savas choras. Atmintyje liko labai gražus medinis ikonostasas bei tai, ko daugiau niekur niekuomet nesu matęs - pakabinama septynšakė žvakidė - taip pat labai graži. Aš ją, kaip įprasta daryti Atone, kartais nežymiai įsiūbuodavau per Naktines pamaldas.

Pamenu, kaip į tą parapiją buvo atvažiuavęs valdantysis hierarchas Chrizostomas, ir mes per pamaldas pasitelkėme senovinį giedojimo tipą, kur naudojamos ne natos muzikai užrašyti, o specialūs ženklai (rus. „znamennyj raspev“). Aš tada buvau pratęs

► Metropolitas Ilarijonas Vilniuje davė vienuolio įžadus, čia gavo diakono ir kunigo šventimus. Vacio Valužio nuotr.

daryti taip: tomis dienomis, kai nebuvo parapijiečių, mes su psalmininku atlikdavome visa, kas yra nustatyta šioms pamaldoms, ir giedodavome minėtu senoviniu „stiliumi“. Todėl šios apeigos tęsdavosi kokias penkias valandas. Ir štai Jo Eminencija Chrizostomas pasakė: „Aš tarnausiu, o jūs dvišes giedokite“. Mes giedojome, ir visas šias penkias valandas jis nė sykiu nepasitraukė nuo Altoriaus, visą laiką

“Štai raugas, likęs visam mano gyvenimui, ir jo aš gavau čia, Šventosios Dvasios vienuolyne

meldėsi ir net, man regis, nė sykiu neprisėdo. O vėliau jis pasakė, kad tai buvo puikiausias Naktinės pamaldos jo gyvenime. Liko daug malonių prisiminimų, susijusių su kiekviena parapija, kur tarnavau. Tarnauti tada buvo gana sudėtinga, nes savo transporto nebuvo, ir iš vienos parapijos į kitą tekdavau keliauti su persėdimais. Be to, Tytuvėnų šventovė buvo nešildoma, todėl tada, kai lauke minus 20, ir viduje - minus 20, o tu priimi Švenčiausiosios Slėpinius iš Taurės, Taurė prilimpa prie lūpų, ir negali jos atplėšti...

Bet buvo ir labai daug gerų, įdomių momentų, buvo puikių

parapijiečių. Pavyzdžiui, Kolainiuose tokia Leonila, kuri iki šiol gyva ir yra šios parapijos seniūnė, mane kasdien aprūpindavo šviežiu pienu - trimis litrais, ir tai buvo mūsų pagrindinis maistas tą metą, kai nėra pasninko. Šios vietovės išliko atmintyje. Žinoma, ir Kaunas, kur aš pusantrų metų buvau klebonas, ir Vilnius, kur pradėjau savo tarnystę, kur buvau įšventintas tiek į diakonus, tiek į kunigus ir kur Šventosios Dvasios vienuolyne tapau vienuoliu.

- Kas iš tuomet gyvenusiųjų Šventosios Dvasios vienuolyne bei visoje tuometinėje Vilniaus ir Lietuvos arkivyskupijoje padarė Jums didesnę įtaką ir užėmė ypatingą vietą Jūsų širdyje?

- Ypatinga vietą joje užima hierarchas Viktorinas, su kuriuo susipažinau dar būdamas mokinys. Aš atvažiuodavau į vienuolyną vasarą, per atostogas, o kartais ir mokslo metams prasidėjus - Kalėdoms, Velykomis, ir šis hierarchas atkreipė į manę dėmesį. Jis įtraukė mane į savo padėjėjų (hipodiakonų) komandą, aš kartais būdavau jo „knygų laikytoju“, kartais gaudavau kitokių ofcijų. Jis buvo man labai malonus. Ir štai aš baigiau muzikos mokyklą, po to įstojau į konservatoriją, po to buvau pašauktas tarnauti kariuomenėje. O grįžęs svarsčiau, kur toliau keliauti. Aš

parašiau Jo Eminencijai Viktorinui, jis man atsakė ir pakvietė į Lietuvą. Taip aš čia atsiradau jau pastoviai tarnystei. Gana greitai daviau vienuolio įžadus ir buvau įšventintas į diakonus. Man tada buvo 20 metų.

- Tai, kad jus taip greitai priėmė į vienuolius, matyt liudija, jog jau buvote tikrai apsisprendęs ir pasirengęs eiti pasirinktu keliu?

- Taip, buvau tvirtai nutaręs susieti savo gyvenimą su Bažnyčia, buvau įsitikinęs, jog noriu tarnauti Bažnyčiai, nenoriu kurti šeimos, nes visas savo jėgas noriu skirti Bažnyčiai. Tai įsitikinimai, kurie susiklostė, kai man buvo penkiolika metų. Todėl sulaukęs dvidešimties jau buvau pakankamai subrendęs priimti tokį sprendimą. Nors, žinoma, taikant įprastus kriterijus, ypač tuos, kurie dabar vyrauja, tai pernelyg jaunas amžius duoti vienuolio įžadus.

- Vadinas, dabartiniams dvidešimtmečiams Jūs nepatarumėte taip apsispręsti?

- Aš visiems patariu apsispręsti, bet patariu ir neskubėti, nes čia negalima suklysti. Tai toks sprendimas, kurį žmogus priima tik kartą ir visam gyvenimui. Deja, esu ne sykį matęs, kad žmogus padarė šį sprendimą arba suklydęs, arba vėliau pakeitė požiūrį į vienuolio gyvenimą, ir visa tai baigiasi labai liūdnei.

- Jeigu palygintumėte dabartinį Šventosios Dvasios vienuolyną su tuometiniu - tokiu, koks jis buvo 1987 metais, kokių skirtumų galima įžvelgti?

- Tuomet viskas buvo labiau „kamerinio“ pobūdžio. Tebuvo dešimt brolių, nors jų ir dabar, mano nuomone, ne daugiau. Užtat dabar šventovėje nuolat tarnauja šeimas sukūrę dvasininkai, o tuomet tarnaudavo tik dvasininkai vienuoliai. Jie tai darė paėiliui: vieną savaitę kunigas vienuolis tarnaudavo, kitą - priiminėdavo išpažintis, o tarnaudavo kiti broliai. Į sekmadienio ir švenčių pamaldas, žinoma, susirinkdavo visi. Pagrindinė vienuolių ofcija buvo giedoti chore. Žinau, kad ir dabar jie gieda, bet šįkart man neteko girdėti vienuolių giedojimo. O tada, kaip sakiau, tai buvo pagrindinė ofcija. Chorui vadovavo tėvas Mefodijus, kuris buvo ir vienuolyno nuodėmklausys. Jis buvo labai patyręs chorvedys, labai kruopščiai rengėsi pamaldoms, stengėsi paminėti visus tos dienos šventuosius, todėl kartais būdavo daug sticherų (po vieną kiekvienam pagerbiamam šventajam).

Tęsinys 4 psl.

Metropolitas Ilarijonas: Vilniaus Šventosios Dvasios vienuolynas man tapo pagrindine teologijos mokykla

Tęsinys. Pradžia 3 psl.

Šio giedojimo dėka mes, žinoma, daug ko išmokome. Man tai iš esmės buvo pagrindinė teologijos mokykla. Turiu prisipažinti, kad ir seminarijoje, ir Maskvos Akademijoje aš studijavau gana paviršutiniškai. Mokiausi neakivaizdžiai, atvažiuodavau į sesiją laikyti egzaminų, bet mano pagrindinė teologijos mokykla buvo pamaldos Šventosios Dvasios vienuolyne. Čia kasdien, ryte ir vakare, tiesiogine prasme mano akivaizdoje, vyko visos paros pamaldos, o jos kupinos, tiesiog prisodrintos teologijos tiesų bei iškilus dorinio turinio. Štai raudgas, likęs visam mano gyvenimui. Ir jo aš gavau čia, Šventosios Dvasios vienuolyne.

- Kadangi giedojimas buvo pagrindinė oficija, tikriausiai jus, turintį muzikinį išsilavinimą, priėmė su išskėstomis rankomis?

- Taip, bet buvo problema, ir štai kokia: kai atvykau stoti į vienuolyną, kreipiausi į jo vietininką tėvą Nikitą, ir jis išsyk paklausė, koks mano balsas. Pasakiau, kad baritonas. Jis atsakė: „Mums reikia tenoro“. Tai skambėjo beveik

► Budapešto ir Vengrijos metropolitas Ilarijonas Šventosios Dvasios vienuolyne.
Vacio Valušio nuotr.

kaip nuosprendis, bet vis dėlto vėliau vienuolyno vadovybei manęs pagailo ir, nepaisant to, kad nesu tenoras, mane priėmė.

- Prisimindamas savo tarnystę Kaune, sakėte, kad tai buvo geri laikai. Bet tai buvo ir sudėtingi laikai. Būtent Jums tarnaujant Kaune vyko nepriklausomybės atgavimas ir sausio 13 įvykiai, kuomet Jūs laikėtės tvirtos pozicijos: pritarėte lietuvių tautos laisvės siekiui. Ar tada Jums buvo kilusių kokių nors abejonių ar dvejočių? Juk veikiausiai niekas nereikalavo, kad viešai reikštumėte savo poziciją. Galėjote ir tylėti.

- Tikrai, niekas to nereikalavo, bet aš nė trupučio nedvejojau. Žinote, jeigu nebūčiau jautęs, kad mano žodis gali daryti poveikį, gal ir nebūčiau viešai reikšęs savo pozicijos. Bet susiklostė tokia situacija: po to, kai į Vilnių įžengė Sovietų kariuomenė ir užėmė televizijos bokštą, vienintelė nepriklausoma Lietuvos televizija liko Kaune. Tapo žinoma, kad kariai, turi judėti ar jau pajudėjo Kauno kryptimi. Ir kad ten bus tas pat, kas jau įvyko Vilniuje. O aš, būdamas Kauno katedros klebonas, asmeniškai buvau pažįstamas praktiškai su visais Kauno įgulos kariškiais, nes važinėjau į jų dalinius, susitikinėjau tiek su vadovybe, tiek

su eiliniaisiais kariais, dalyvavau pokalbiuose su jais doros, dvasinio gyvenimo temomis. Ir štai pagalvojęs apie tai, kad šiems jaunuoliams, kuriuos pažįstu, gali būti įsakyta šaudyti į beginklius žmones - taip, kaip buvo Vilniuje, aš, nepaisydamas plaučių uždegimo ir beveik 40 laipsnių temperatūros, sukaupęs jėgas nuvažiuavau į televiziją. Aš kreipiausi į mūsų rusų kareivius, kad jie nevykdytų įsakymo, jeigu jiems bus nurodyta šaudyti į žmones. Tai, be abejo, buvo rizikingas poelgis, nes tuomet niekas nežinojo, kuo viskas baigsis - ar Lietuva atgaus nepriklausomybę, ar Sovietų Sąjunga išliks. Nepaisant to, man nekilo abejonių, kad reikia kreiptis į karius. Vienintelis tikslas, kurio siekiau - išsaugoti žmonių gyvybes.

- Dabar Stačiatikių pasaulyje kilusi visiems žinoma nedermė, kurią ir mes jaučiame. Ką tikinčiam stačiatikiui reikia žinoti apie šių negandų šaltinį bei galimybes jas įveikti?

- Esama įvairių šaltinių. Viena vertus, tai politikos įvykiai, įtakojantys ir Bažnyčios gyvenimą. Deja, kartais žmonės pasitelkia kokias nors politines temas

siekdami pateisinti savo skaldytojiškus veiksmus. Kita vertus, esama problemų, kilusių pačių stačiatikių lygmenyje - jos susijusios su Konstantinopolio Patriarchato veikla. Dėl šių problemų galiausiai įvairiose vietose kyla susiskaldymai ir šiuos susiskaldymus legitimizuoja Konstantinopolis bei vietinė valdžia. Tai mes matėme ir tebematome Ukrainoje.

- Dar anksčiau šis tas panašaus įvyko Estijoje.

- Taip, iki tol tai įvyko Estijoje, ir dabar kyla pavojus, jog tai gali įvykti ir kitur. Tai visų stačiatikių problema, jos neįmanoma išspręsti tik kokioje nors vienoje vietoje. Bet ir visų stačiatikių lygmeniu ji, deja, nebuvo išspręsta, ir dabar net sunku įsivaizduoti, kaip ją būtų galima spręsti. Bet, nepaisant to, mes tikime, kad Šventoji Dvasia reiškiasi Bažnyčioje, ir anksčiau ar vėliau Šventoji Dvasia nukreips Bažnyčios vadovų veiklą tokia linkme, kad jie vis dėlto sėstų prie derybų stalo ir rastų tokią Bažnyčios valdymo sistemą, kuri taptų priimtina visiems.

Maksimas ROGALSKIS

BAŽNYTINIS KALENDORIUS. LAPKRITIS.

PIRMADIENIS	ANTRADIENIS	TREČIADIENIS	KETVIRTADIENIS	PENKTADIENIS	ŠEŠTADIENIS	SEKMADIENIS
LIETUVOS ŠVENTŪJŲ PAGERBIMO DIENOS:						
5 Sv. Eliziejus Laurusvietis (apie 1250 m.)	6 Sv. kankinys Lavrentijus, Balachnos vyskupas (1918 m.)	2 Sv. didysis kankinys Artemijus (362 m.). Sv. teisusis bernaivis Artemijus Verkolietis (1545 m.)	3 Sv. vienuolis Hilarijonas Didysis (371 – 372 m.). Sv. Hilarijono, Meglino vyskupo, relikvijų perkėlimas (1206 m.)	4 Sv. Dievo Motinos Kazanės ikona. Sv. Apaštalamis lygus Averkijus, Hierapolio vysk. (apie 167 m.)	5 22-a savaitė po Sekminių. Apaštalas Jokūbas, vadinamas Viešpaties broliu (apie 63 m.). Sv. Eliziejus Laurusvietis (apie 1250 m.)	
6 Sv. Dievo Motinos ikona «Visų liūdinčiųjų Džiaugsmas» (1688 m.). Sv. kankinys Lavrentijus, Balachnos vyskupas (1918 m.)	7 Sv. kankiniai Marcijonas ir Martirijus (apie 355 m.). Sv. kankinė Tobita (I a.).	8 Sv. didysis kankinys Demetrius Tesalonikietis (apie 306 m.). 740 m. Konstantinopolyje vykusio didelio ir baisaus žemės drebėjimo atminimas.	9 Sv. kankinys Nestoras Tesalonikietis (apie 306 m.). Sv. vienuolis Nestoras Metraštinkas, Pečerietis, Artimosiose olose (apie 1114 m.).	10 Sv. kankinė Paraskevė (III a.). Sv. Jobas, Počajevo lauros igumenas (1651 m.).	11 Sv. Anastazija Romietė (III a.). Sv. Abramijus ir sv. Kristaus «kvailelė» Marija (apie 360 m.)	12 23-a savaitė po Sekminių. Sv. Zenovijus, Egėjos vyskupas ir kankinė Zenovija (285 m.)
13 Sv. Apaštalai (keli iš 70 -ties): Stachis, Ampliatas, Urbonas, Narcizas, Apelijus ir Aristobulas (Ia.). Sv. kankinys Epimachas (apie 250 m.).	14 Sv. nesavanaudžiai ir stebukladariai Kozmas ir Damijonas ir jų motina, Sv. vienuolė Teodosija (III a.).	15 Sv. kankiniai Akindinas, Pegasijus, Afonijus, Elpidiforas, Anemodistas ir kiti (apie 341 - 345 m.).	16 Sv. kankiniai: Akepsimas, vyskupas, Juozapas, presbiteris ir Ajifalas, diakonas (IV a.). Didžiojo kankinio Jurgio Šventovės Lydoje atnaujinimas (IV a.).	17 Sv. vienuolis Joanikijus Didysis (846 m.). Sv. kankiniai: Nikandras, Myros vyskupas, ir presbiteris Ermėjus (I a.).	18 Sv. kankiniai Galaktijonas ir Epistimija (III a.). Sv. Tichonas, Maskvos ir visos Rusijos Patriarchas.	19 24-a savaitė po Sekminių. Sv. išpažinėjas Paulius, Konstantinopolio Patriarchas (po 350 m.).
20 Sv. Melitinos kankiniai: Jeronas, Isichijus, Nikandras (III a.). Sv. vienuolis Lozorius galisietis (1053 m.).	21 Sv. Dievo Karvedžio Mykolo ir kitų Dangaus Galybių šventė.	22 Sv. kankiniai Onisiforas ir Portirijus (apie 284 – 305 m.). Sv. Dievo Motinos ikona, vadinama «Greitai Išklausančioji» (X a.).	23 Sv. Apaštalai (keli iš 70-ties): Erastas, Olimpas, Rodėjonas, Sasipatras, Kvartas ir Tercijus (I a.).	24 Sv. didysis kankinys Mina (304 m.). Sv. kankiniai Viktoras ir Steponida (II a.).	25 Šv. Joanas Gailistingasis, Aleksandrijos Patriarchas (620 m.). Sv. Nilas Pasninkautojas (V a.). Sv. Dievo Motinos «Gailistingosios» ikona.	26 25-a savaitė po Sekminių. Sv. Jonas Aukšaburnis, Konstantinopolio arkivyskupas (407 m.).
27 Sv. Apaštalas Pilypas (Ia.). Advento užgavėnės.	28 Sv. kankiniai ir išpažinėjai Gurija, Samonas (299 – 306 m.) ir Avivas (322 m.). Advento pradžia.	29 Sv. Apaštalas ir evangelistas Matas (60 m.). Sv. Fulvijonas, Etiopijos kunig. (Matas; I a.).	30 Sv. hierarchas, stebukladaris Grigalius, Neocazarėjos vyskupas (266 – 270 m.).	1 GRUODIS Sv. kankinys Platonas (302 ar 306 m.). Visi Estijos šventieji.	2 GRUODIS Sv. pranašas Abdijas (IX a. pr. Kr.). Sv. kankinys Barlamas (apie 304 m.).	3 GRUODIS 26-a savaitė po Sekminių. Sv. Dievo Gimdytojos Paaukojimo prieššventė.
4 GRUODIS Sv. Dievo Motinos Gimdytojos, mūsų Valdovės ir visada Mergelės Marijos Paaukojimas.	5 GRUODIS Švenčiausiosios Dievo Gimdytojos Paaukojimo pošventė. Sv. apaštalai (iš 70 -ties): Filemonas ir Archipas (Ia.).	6 GRUODIS Sv. teisusis did. kunig. Aleksandras Neviškis (Schimininkas Aleksijus; 1263 m.).			TITULINĖS ŠVENTĖS:	
					6 Švenčiausiosios Dievo Motinos ikonos «Visų liūdinčiųjų Džiaugsmas» garbei pašventos Druskininkų, Mikniškų, Kaunatavos šventovės	10 Sv. didžiosios kankinės Paraskevės garbei pašventas Vilniaus m. šventovė
						21 Sv. Arkangelo Mykolo garbei pašventas Vilniaus m. šventovė

„Palaiminti tyraširdžiai; jie regės Dievą“

► Ikonų tapybos mokykla. Ilustratyvi nuotrauka.

Trakų vyskupas AMBROSIJUS
Teologijos studijų vadovas

Jau mėnesį vyksta užsiėmimai Arkivyskupijos Teologijos studijose, kurios įsteigtos palaiminus Vilniaus ir Lietuvos metropolitui Inokentijui. Vienas šių studijų skyrių - ypatingas, ir tai - ikonų tapyba.

Ikonų tapytojai - ne įprasti dailininkai, o ikonos - ne paveikslai religijos tema. Stačiatikių ikona - tai „langas“ į dvasinį pasaulį, kitokios, „aukščiausiosios“ būties atspindys. Todėl stačiatikių ikona erdvę ir laiką perteikia savaip - vadovaujantis kitos tikrovės dėsniais. Galima sakyti, kad ikona suvienija, apjungia du pasaulius: medžiaginį, sukurtąjį, dūlantį pasaulį ir dvasinį, amžinąjį, nenykstantį, pastovų. Ikona dar vadinama „tapytąja teologija“, nes žvilgdamas į ją ir matydamas regimus atvaizdus žmogus suvokia abstrakčias, dvasinio turinio teologijos tiesas. O svarbiausia, išgananti tiesa, kurią mums skelbia, perteikia ikonos, tokia: amžinasis Dievas, gyvenantis Aukštybėse, dėl Savo neapsakomos, neaprepiamos Meilės mums, atėjo į šį dūlantį pasaulį, dėl mūsų išganymo tapo jame tikru Žmogumi, kartu likdamas tikras Dievas. Be to, šventindami ikonas, Stačiatikių Bažnyčios dvasininkai meldžiasi, šlaksto pa-

veikslą šventuoju Krikšto vandeniui; taip prašoma, kad Šventoji Dvasia išlietu Savo malonės šiemis šventiesiems paveikslams, ir jau pati ikona taptų Dievo malonės, teikiančios išganymą, šaltiniu tiems, kurie prieš ją meldžiasi.

Pagrindinė ikonos paskirtis ir yra - būti pašventintu paveikslu, į kurį žvelgdami tikintieji savo mintis ir širdį kreipia į jo Pirma-vaizdį.

Dėl tokios stačiatikių ikonos sampratos ikonų tapytojui, dalyvaujančiam kuriant šventuosius atvaizdus, iškyla didžiulė dvasinė atsakomybė. Ikonų tapytojo darbas - ne tas pats, kas įprastas dailininko darbas, ir ne tas pats, kas kokio nors siužeto (teglur ir Biblijos ar iš šventojo gyvenimo) vaizdavimas.

Tai nėra ir portretisto darbas, net jeigu jis tapo šventojo portretą. Ikonų tapytas - tai iš esmės sąlytis su iškiliausiuoju nemedžiaginiu pasauliu, kuriame yra Švento, Gerojo Dievo buveinė.

Ir ši veikla reikalauja, kad ikonų tapytojas būtų ne tik profesionalus meistriskumo požiūriu, t.y. ne tik sugebėtų puikiai piešti, mokėtų dirbti su dažais, išmanyti kompozicijos subtilybes, būtų gerai susipažinęs su stačiatikių ikonų tapyimo kanonais ir žinomų ikonų tapytojų darbais. Visų pirma reikia, kad vidinė, dorinė, dvasinė ikonų tapytojo būseną būtų derama. Vienas iš Kalno pamokslo palaiminimų toks: „Palaiminti tyraširdžiai; jie regės Dievą“ (Mt 5, 8). Ir šis palaiminimas iš esmės taikytinas ir tam, kuris rengiasi iškiliajai ikonų tapytojo tarnystei. Tapant ikoną be paties ta-

pymo „techninio“ meistriskumo ir teisingos, deramos ikonų tapytojo dvasinės būsenos, pirmiausia reikia ir Dievo pagalbos, kurios ikonų tapytojas nuolankiai meldamasis prašo jausdamas savo dvasinį bejėgiškumą. Ikona ištis yra regimas Dievo ir žmogaus bendradarbiavimo pavyzdys.

Ikonos tapymas nuo pat pradžių, nuo pirmo jos eskizo ant popieriaus, turi vykti su malda, o mokantis tapyti šalia meninių gabumų ugdymo stiprėja ir tikėjimas į Dievą, gilinamas stačiatikių dogmų žinios, puoselėjamas maldingumas, tapytojas pratinasi ugdyti tinkamą dvasinę būseną, kurios dėka Dievas gali jam padėti tapyti ikoną.

„Ikonų tapymas – tai iš esmės sąlytis su iškiliausiuoju nemedžiaginiu pasauliu, kuriame yra Švento, Gerojo Dievo buveinė“

Ikonų tapymo skyriuje mokymo procesas ir sumanytas atsižvelgiant į visas šias ikonų tapymo ypatybes. Šalia praktikos, tai yra tapymo meistriskumo pamokų - darbo su dažais (ant popieriaus ir medžio), kompozicijos taisyklių, ikonos piešinio ir kolorito įvaldymo (remiantis senosiomis ikonomis), į programą įtrauktos ir būtinos tikybos disciplinos. Būsimieji ikonų tapytojai studijuoja katekizmą, kuriame išdėstyti stačiatikių tikėjimo pagrindai, Senąjį ir Naująjį Testamentą, liturgiką (stačiatikių pamaldų sandaros pagrindus) bei bažnytinę slavų kalbą. Numatoma būsimuosius ikonų tapytojus supažindinti su religinio meno istorija ir ikonografija.

Studijas ikonų tapymo skyriuje vainikuos diplominis darbas. Viena vertus, tai bus šių studijų pabaiga, o kita vertus - tik pradžia kito, naujo mokymosi etapo. Šį perėjimą ženklins naujos ikonos, naujo paveikslo, kurį nutaps naujasis ikonų tapytojas, „gimimas“.

Užsiėmimai, skirti ikonų tapymo pagrindams, vyksta pagrindinės Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios šventovės - Skaisčiausiosios (Užmigimo) katedros „choruose“. Studentai, būdami palaimingoje šventovės aplinkoje, nuo pirmų užsiėmimų ikonų tapymu įpranta į šią tarnystę žvelgti su pagarba ir Dievo baime. Pačios šios, vienos iš seniausių Lietuvos Stačiatikių šventovių, sienos padeda jiems mokytis ir jįmti malonę, būtiną ikonų tapymui.

Palaiminus Vilniaus ir Lietuvos metropolitui Inokentijui, dalis mokymo proceso, skirto būsimiesiems ikonų tapytojams, kaip ir kitų Arkivyskupijos Teologijos studijų padalinių studentams, bus jų dalyvavimas pamaldose, kurios vyks Vilniuje, šv. Nikolajaus šventovėje. Nes neįmanoma tapti tikru stačiatikių ikonų tapytoju, katechetu, giesmininku, choro vadovu, o juo labiau - ganytoju, be intensyvaus dalyvavimo Bažnyčios gyvenime ir Jos Slėpiniuose, be pastangų skaistinti savo širdį, vienyti su Kristumi priimant Švenčiausiosius Slėpinius, be intensyvaus dvasinio gyvenimo. Duok Dieve, kad geras, taurus Teologijos studijų dalyvių siekis tarnauti Dievui ir žmonėms, Dievo malonės dėka būtų įgyvendintas, kad jie gautų tam būtinų žinių, išsiugdę žvelgti, kad jų dvasios būklė taptų tinkama atlikti jų tarnystę, ir ši tarnautų jų pačių bei aplinkinių išganymui.

Apklausa: Kaip praėjo pirmasis Teologijos studijų darbo mėnuo?

Laikraštis „Stačiatikių Lietuva“ apklausė Teologijos studijų dėstytojus.

Petras Aleksandrovičius Fokinas
(Bažnytinė slavų kalba)

Jau per pirmus užsiėmimus tapo aišku, kad grupės narių žinios skiriasi: vieni laisvai skaito tekstus bažnytinė slavų kalba, kiti pirmą sykį su ja susiduria. Bet iš savo patirties žinau, jog, nepaisant praktinių įgūdžių, kurių turi dalis studentų, didžiajai daugumai jų teorinės kalbotyros žinios yra terra incognita (neištirta sritis). Ir tai natūralu. Todėl visiems mums yra kuo užsiimti, ką mes su užsidegimu ir darome.

Igumenas Antonijus
(Liturgika)

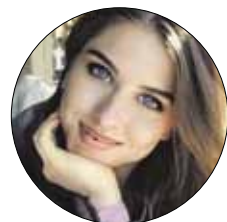
Ėmėme studijuoti stačiatikių pamaldas. Matau, kad studentai tuo domisi, nori pažinti Stačiatikių Bažnyčios pamaldų prasmę ir eigą. Dievo pagalbos ir Dievo Gimdytojos maldų dėka tęsime liturgikos studijavimą.

Dvasininkas Sergijus Kazarinovas
(Senasis Testamentas)

Šventasis raštas - žinių šaltinis, kurį galima ir reikia pažinti visą gyvenimą. Vėl perskaičius gerai žinomą tekstą atsiskleidžia šis tas nauja, teikiančio peno apmąstymui ir suvokimui. Juntamas studentų noras skaityti ir suprasti Senąjį Testamentą, ir tai - svarbiausias dalykas. Galiausiai studentai turėtų sukaupti ne tiek žinių bagažą, kiek asmeniškai patirti sąlytį su nuolat gyva Senojo Testamento teisuolių istorija, su jų pasirinktu doros keliu ir jo poveikiu mūsų gyvenimui.

Ana Andrejevna Šiškina
(Vokalas)

Kadangi studentų pasirengimo lygis labai skiriasi, buvo sudėtinga parengti kokybišką ir sykiu prieinamą dėstytojų programą. Bet visi greit įsitraukė į mokymosi procesą, ir kai kurie jau daro pažangą. Dievui padedant, tikimės artimiausiu metu pasiekti užsibrėžtų tikslų, ir bus suvokta, kaip valdyti savo dainuojamąjį „aparata“.

Šv. Charitinos Lietuvaitės Seserija atšventė savo 9-ąsias gyvavimo metines ir pasipildė

2023 m. spalio 18 d., šv. vienuolės Charitinos Lietuvaitės atminimo dieną Vilniuje, Ženklo (iš Dangaus) šventovėje, įvyko dviejų kandidačių priėmimo į Seseriją apeiga. Tą dieną Seserija šventė devintąsias įkūrimo metines. Tradiciškai būtent pagerbiant šv. vienuolės Charitinos atminimą vyksta kandidačių į Seserijos nares, gavusių valdančiojo hierarcho palaiminimą, priėmimo į Seseriją apeiga (jos metu kandidatėms suteikiama teisė vilkėti specialią gailęstingumo seserų aprangą).

Minėtoji apeiga įvyko po Dieviškosios Liturgijos, kurią celebravo Trakų vyskupas Ambrosijus. Į Ženklo šventovę Seserijos šventės proga susirinko gailęstingumo seserys ir savanoriai iš įvairių Lietuvos Stačiatikių parapijų.

Priėmimo į Seserijos nares apeiga vyksta kasmet. Šįmet buvo priimtos dvi kandidatės: Diana Kreslova ir Nina Žuravliova. Pasibaigus Liturgijai Seserijos dvasininkas, kunigas vienuolis Tichonas (Fokinas), atliko minėtąją apeigą. Ji prasideda intencinėmis pamaldomis, kurių metu pašventinama specialioji gailęstingumo

seserų apranga. Po to naujosios Seserijos narėms padedama ją apsilvilti. Tada skaitomas valdančiojo hierarcho įsakas, kuriame nurodoma konkreti naujosios seserims skirta oficija. Galiausiai seserys duoda įžadą:

„Vardan Tėvo ir Sūnaus, ir Šventosios Dvasios. Amen. Aš, neverta Dievo tarnaitė (vardas), stodama į Šv. vienuolės Charitinos Lietuvaitės gailęstingumo seserų bendruomenę, Dievo, Jo šventosios Evangelijos ir Garbingojo Kryžiaus akivaizdoje pasižadu uoliai eiti gailęstingumo sesers pareigas, stengtis šią tarnystę atlikti nuoširdžiai, nesavanaudiškai, nuolankiai, negailėdama jėgų, uoliai, su meile savo artimui ir paklusdama tiems, kurie paskirti man vadovauti. Kaip ir dera krikščioniui, tarnaujant artimui, stengsiuosi rūpintis ne tik globotinių kūno sveikata, bet pasitarnauti ir jų išganymui; melsiuosi už juos mūsų Viešpačiui ir Dievui Jėzui Kristui bei Skaisčiausiajai Jo Motinai - visų liūdiniųjų Paguodai. Kiek pajėgsiu, stengsiuosi skatinti žmones tikėti, melstis ir atgailauti. Kad ir kur būčiau, kad ir kokios būklės, iki gyvenimo pabaigos stengsiuosi

▶ Įstudamos į Seseriją, gailęstingumo seserys Diana Kreslova ir Nina Žuravliova davė įžadą prieš kryžių ir Evangeliją. *Marijos Jakubovskajos nuotr.*

padėti sergantiems ir kenčiantiems. Liudydama tvirtą pasiryžimą šventai atlikti auksčiau minėtas pareigas ir patvirtindama savo pažadą bučiuoju Šventąją Evangeliją ir mano Viešpaties Jė-

zaus Kristaus, mūsų Gelbėtojo Kryžių. Amen.“

Davusios šį įžadą naujosios gailęstingumo seserys pagarbiai pabučiavo Kryžių ir Evangeliją. Po to Šventosios vienuolės Charitinos

Lietuvaitės Seserijos vyresnioji sesuo Liudmila Kalošina pasveikino visas seseris su devintosiomis Seserijos įkūrimo metinėmis. Kartu su naujokėmis Seserijoje yra 25 gailęstingumo seserys.

Į parapijiečių klausimus atsako Šventosios Dvasios vienuolyno katedros kunigas Olegas Šliachtenko.

- Jeigu pamačiau prie cerkvės stovintį elgetą ir jo nesušelpiau, nors turėjau pinigų, ar tai - nuodėmė? Ar reikia dėl to atgailauti?

Miroslavas

- Gerbiamasis Miroslavai, pasakyta: „Duok kiekvienam, kuris prašo“ (Lk 6, 30). Šie žodžiai labai gerai paaiškinti senovinės krikščionių raštijos didaktinėje knygoje „Didachė“: „Tėvas nori, kad visos Jo dovanos būtų dalijamos. Palaimintas, paisantis įsaką duoti, nes jis nenusikalto. Vargas imančiam; jeigu kas ima stokodamas, tas nenusikalas, bet jeigu jeigu ima nestokodamas, tam teks duoti apyskaitą, kodėl ėmė, kokiam tikslui...“. Ten pateikiamas ir kitas požiūris: „Tegul tavo išmalda, laikoma rankoje, sušlampa nuo prakaito, kol nesužinosi, kam ją teikti“. Šie požiūriai papildo kits kitą ir pateikia atsakymą į jūsų klausimą. Pirmasis sako, kad ir prašantysis yra atsakingas už šį veiksma. O duodantis yra palaimintas, ir jau tai turi džiuginti bei guosti. Kitas komentaras skelbia,

Klausimai kunigui: kaip šventovėje laikyti rankas, kad nesulauktum priekaištų?

jog būtų gerai žinoti ir prašančiojo, kurį norime sušelpiti, bėdą. Tai ne tik skatina atsakingai rinktis tuos, kuriuos šelpi, bet kartu yra vaistas nuo abejingumo, nuo kietiširdiškumo ir tuštybės. Tad paprastas dėmesys jau guodžia žmogų, o mums tai yra galimybė išreikšti savo meilę artimui. Be to, jūs galėsite suprasti, ar žmogus tikrai stokoja.

- Dažnai sakoma, jog viskas - Dievo valioje. Tąsyk kam gydytis, jeigu susirgai, ar ginti Tėvynę užpuolus priešui? Juk ligos ir karai tikrai kyla ne savaimė, o Dievui leidus.

Edvardas

- Brangusis Edvardai, Dievo valią dar reikia suprasti. Jos negalima išreikšti paprastomis formulėmis. Pagrindinė mintis, aiškinanti Dievo valią tokia: Dievas „trokšta, kad visi žmonės būtų išganyti ir pasiektų tiesos pažinimą“ (1 Tim 2, 4). Tai tikslas, dėl kurio ir Kristus atėjo, įsikūnijęs, tapo toks, kaip mes ir vietoj mūsų, dėl mūsų nuodėmių, leidosi nukryžiuojamas. Ligos taip pat kyla dėl nuodėmių. Liga - nuodėmės padarinys. Bet Išmintingasis Dievas ir šį padarinį paverė priemone, padedančia žmogaus išganymui: liga skatina siekti tiesos pažinimo. Kai dėl gydymo metodų ir vaistų, tai jų buvimas taip pat ati-

tinka Dievo valią, nors mes ir pamirštame Jam už tai padėkoti. Dievas leidžia, kad pasaulyje reikštųsi ir blogis. Tai nepažeidžia žmogaus laisvės. Bet blogio buvimas nereiškia, kad turime pasyviai su juo taikytis. Būtent vis dar egzistuojantis blogis skatina mus rinktis tai, į ką tikime, ir imtis veiksmų, nukreiptų prieš blogį - žinoma, teisėtais, leistiniais būdais. Krikščionybė apskritai yra neatsiejama nuo veiksmo ir judėjimo. Tik reikia atidžiai stebėti, kad frazė, jog viskam - Dievo valia, netaptų mums tinginystės, bailumo, širdies kietumo, abejingumo pateisinimu.

- Dukrai - 16; ji prisipažino esanti netradicinės orientacijos. Jai visa tai tinka, o mane ištiko šokas. Bijau vyrui apie tai pasakyti. Ką daryti? Kam melstis?

Natalija

- Brangioji Natalija, pirmiausia reikia melstis Dievui, kad Jis jus protintų ir atleisų. Nes, nepaisant to, kad dukterį jau yra sąmoningas žmogus, mes, tėvai, jaučiamės atsakingi už savo vaikų pasirinkimą. Ir, žinoma, reikia melstis, kad Dievas paprotintų dukterį. Reikia melstis už ją, išmelsti ją. Yra daugybė maldų už vaikus. Pavyzdžiui, man labai patinka šv. Luko Simferopoliečio (Vojno Jaseneckio) malda. Čia derėtų pasi-

telkti ir Psalmyną, ir kanonus, kai meldžiatės namuose. O dar svarbu dažnai dalyvauti Liturgijoje, nes joje meldžiamasi ir už visą pasaulį. Kad ir kas atsitiktų, dukterį lieka dukterimi. Į ją reikia žvelgti kaip į sergančiąją. Dar būtų neblogai išsiaiškinti, kodėl ji taip nusprendė, kas ją į tai pastūmėjo. Gal reikėtų rasti išmanantį psichologą, kad jis pakalbėtų su mergaite, jeigu ji netiki nei jumis, nei dvasininku? Paaugliai dažnokai nusprendžia esą netradicinės orientacijos per klaidą, nes nesuvokia, kas vyksta jų esybėje, ar dėl priešgynos, ar „kad jiems būtų blogiau“. Kitaip sakant, dėl proto aptemimo.

- Šventovėje nejučia sudėjau rankas už nugaros. Priėjo žvakides tvarkanti moteris ir piktokai pabarė. Aš jai panašiai atsakiau. Ar aš neteisus? Kartu patarkite, kaip laikyti rankas, kad niekas dėl jų nesibartų?

Viačeslavas

- Gerbiamasis Viačeslavai, jūs neteisus. Ne todėl, kad šventovėje išties būtų draudžiama stovėti su nėrus rankas už nugaros, o dėl to, kaip atsakėte žmogui. Net jeigu jis pasakė ką nors nemalonaus, pikto, griežtai jam atrėžti - nekrikščioniška. Įžeidimu į įžeidimą, nuoskauda į nuoskaudą, šurkštumu į šurkštumą, smūgiu į smūgį reaguoja „se-

nasis“, kūniškas žmogus. O Kristaus atnaujintas žmogus savo gyvenime stengiasi vadovautis šiuo įsaku: „mylėkite savo priešus ir melskitės už savo persekiotojus“ (Mt 5, 44). Jūs pats renkatės: būti su Kristumi ar nebūti. Kai dėl to, kaip laikyti rankas šventovėje, tai čia svarbu nesiblaškyti; būti susikaupus. Stovėti reikia taip, kad nesiblaškytume melsdamiesi. „Rankos už nugaros“ - tai tokia atsipalaidavimo būseną, tinkanti pasivaikščiavimui. Tai nepadedą sutelkti minčių ir dėmesio. Štai ir mokinys, atsakinėdamas per pamoką, kažin ar laikys rankas už nugaros. Ir šventovėje taip jas paprastai laiko turistai. O mes su jumis, tikiuos, Dievo namuose esame ne turistai, o saviškiai.

- Ar reikia sukloti aplink, jeigu kunigas ar diakonas vaikšto šventovėje smilkydamas?

Elena

- Gerbiamoji Elena, kai dvasininkas smilko jus, tada į jį reikia pasisukti ir nusilenkti. Aplink suklotis nereikia. Kai diakonas (ar kunigas) praėjo pro jus su smilkytuvu, nereikia suklotis 180 - čia laipsnių ir lenktis jam įkandin.

Klausimus galima siųsti į redakciją įprastu arba elektroniniu paštu, arba per Vilniaus ir Lietuvos arkivyskupijos Facebook puslapį.

Kaip Skaisčiausioji „ypatingai“ padengė išlaidas

Protojėjus Josifas ZETEIŠVILIS
Visagino apskrities dekanas

Laikraštis „Stačiatikių Lietuva“ tęsia protojėjaus Josifo Zeteišvili pasakojimus iš rinkinio „Plonosios žvakės“, išleisto Visagine nedideliu tiražu.

Akatiste Iberijos Dievo Motinos ikonai, 9-me kondake, pranešama, kad „dievobaimingajam Manueliui“, vežusiam ikonos kopiją iš Atono į Rusiją, Pačios Skaisčiausiosios nurodymu teko „duoti išpirką klaidatikiams, neleidusiems judėti su šventąja ikona“. O vėliau Skaisčiausioji „ypatingai“, tai yra dvigubai padengė išlaidas. Kažkas panašaus nutiko ir man su mūsų Iberijos ikona, be to, aš, skirtingai nei dievobaimingasis Manuelis, iš anksto pareikalavau „ypatingosios“ kompensacijos. Prisimenu šį įvykį su tam tikru pasitenkinimu, nors tikriausiai labiau derėtų gėdytis.

Anądien sužinojome, kad tolimajame Angarske, savo tėvynėje, į kurią jis grįžo po ilgo nebuvimo, mirė buvęs visaginiečių Sergejus Šmeliovas. Baigiantis praėjusio amžiaus paskutinei dekadai jis buvo mūsų parapijietis, tiesa, ne itin uolus. Po to kuriam laikui jis iškeleliavo į Angliją ieškodamas naujo, geresnio gyvenimo. Po kelerių metų grįžo nusivylęs, bet jau ir Visagine nepasiliko, o neužilgo iškeliavo pas tėvus, gyvenusius prie Baikalo. Mes tuomet kaip tik kūrėmės pirmajame naujosios šventovės aukšte, kur yra Šventajam Panteleimoniui pašvęstas Altorius bei prie šios navos įrengtos patalpos. Sergejus aplankė mane šventovėje, pasidalijo savo planais ir perdavė spausdintas, susuktas į vamzdelį, ikonas. „Vėliau pažiūrėsite“, - tarė jis. Ir pastatė ikonas į kabineto kampą.

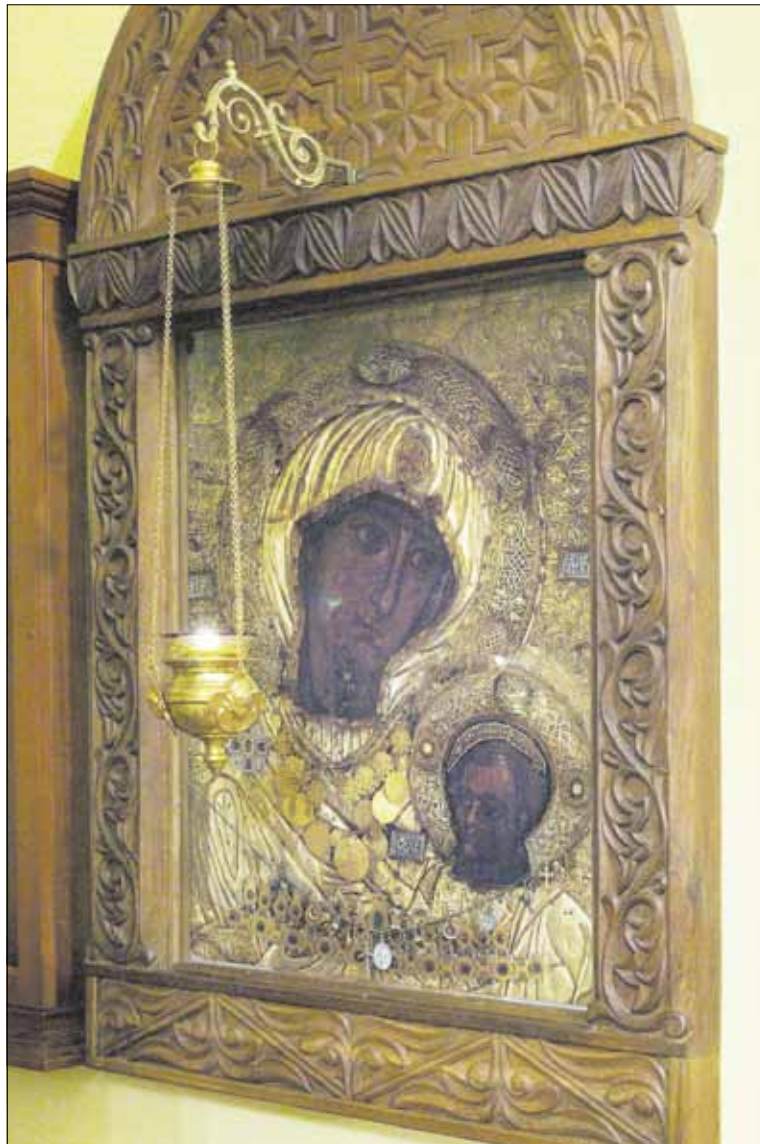
Jos taip susuktos gana ilgai ir liko stovėti. Buvo daug kitų darbų, be to, šventovę jau puošė gražios tapytos ikonos, ir popierinės ne itin mane domino. Vis dėlto galiausiai aš jas išvyniojau ir tarp kitų aptikau didelę Iberijos Dievo Motinos ikonos atvaizdą. Tai buvo beveik tiksliai garsiosios ikonos, papuoštos senoviniiais kartvelų meistrų darbo aptaisais, kopija. Stigo tik „kleimų“ iš abiejų pusių su apaštalu atvaizdais bei Samcchės valdytojo Kachoso Džakelio ir Samcchės vyskupo Ambrosijaus užrašo.

Iš kitos ikonos pusės buvo Iberijos vienuolyno Atone antspaudas ir palaiminimas.

Nuodėmė buvo laikyti tokį atvaizdą susuktą ir padėtą kabineto kampe. Jam labai greitai radome vietą šventovėje (ten jis yra ir dabar). Tačiau popierinės ikonos vienos ant sienos nepakabinsi. Reikėjo kioto. Kiotą buvo natūralu užsakyti Vadimui Dobrotinui, kuris Panteleimono navai jau buvo pagaminęs raižytinį ažuolinį ikonostasą. Tačiau tuomet kaip tik vyko kitos, didesnės navos statyba ir lėšų nuolat stigo, nors mums buvo teikiama parama, o ir parapijiečiai prisidėdavo savo aukomis. Statybos darbai vis strigo. Todėl teko būti kukliems. Buvo prieinamas variantas. Ikonų tapytojas Georgijus Jakovlevas, atnaujinęs mums senovinę Arkangelų ikoną, parūpino jai pas pažįstamus meistrus paprastą, nebrangų kiotą.

Todėl aš ir paprašiau, kad jis užsakytų kiotą Iberijos ikonai pas tuos pačius žmones. Tačiau po kelių dienų Georgijus apgailestaudamas pranešė, jog meistrams neapsimoka daryti vieną kiotą. „O jūs užsakykite Vadimui, patarė jis. - Tik su minimaliu raižinių kiekiu, kad būtų pigiau“.

Iš pradžių aš buvau besutinkąs su jo pasiūlymu. O vėliau pagalvojau: „Kad ir koks paprastas būtų kiotas, tai vis dėlto užsakymas raižytojui, o ne staliui. Čia šimto litų nepakaks, o daugiau leisti, kai statyba vos tejudą, nepatogu“. Juo labiau, kad ir tuometinis mūsų arkivyskupas, vėliau - metropolitas Chrizostomas man priekaištavo: „Jūs vis puošimu užsiimate, o statybos darbai nejudą“.

► Visagino Paaukijimo-Panteleimono šventovės Iberijos Dievo Motinos ikona.

Aš turėjau kuo pasiteisinti: statybai reikia daug pinigų, o puošimui leisdavau nedideles sumas. Be to, nors šventovė ir statoma, ji jau ir veikė. Buvo parapijiečiai, kurie gana gausiai lankė pamaldas. Kodėl jie turėtų melstis tarp nuogų sienų, laukdami, kol šventovė nežinia kada bus baigta statyti?

Tarsi sovietmečiu, kai žmonės kentėjo stygių vardan šviesios ateities. Ir vis dėlto tąsyk nutariau palaukti. Bet ne šiaip sau laukti. Aš nelinkęs į mistiką, tačiau jau teko patirti aiškių, net demonstratyvių Viešpaties ir šventųjų paramos mūsų šventovės statybai faktų. Todėl pagalvojau: „Juk tai - Dievo Motinos ikona. Jeigu Dievo Motina atsiųs mums gerą sumą, aš turėsiu teisę dalį jos išleisti kiotui“.

Kitą ar dar kitą dieną po to man iš šventovės paskambino mūsų bažnytininkė Tatjana Oglezneva ir susijaudinusi pranešė: „Tėveli, čia dėžutėje guli kažkokie dideli pinigai“. Ši įstiklinta aukų dėžutė iki šiol yra toje pačioje vietoje. Aš, žinoma, nepatingėjau nueiti į šventovę. Dėžutėje buvo iki tol mums neregėtas raudonas banknotas. Jis išties darė „didelės sumos“ įspūdį. Geriau apžiūrėjus paaiškėjo, kad tai - 500 litų banknotas. Aš apsidžiaugiau, tačiau ne itin stipriai. „Ne, tai ne ta suma“, - pagalvojau, turėdamas omenyje kiotą.

Vėl praėjus dienai ar dviems atėjo Valentina Pankevič - viena pagrindinių aukų statybai rinkėjų. Ji lyg ir pardavė garažą ar jai grąžino skolą už nuomą, jau tiksliai nepamenu. Ir atidavė man visus 1500

litų, nieko sau nepalikdama. „Užtenka atlyginimo“, o jos alga - minimali. Aš padėkojau Valentinai. Bet ir tai buvo ne tie pinigai, kuriuos visus ar jų dalį būčiau galėjęs išleisti kiotui.

Dar po dienos ar po dviejų ryte su svečiu savo namuose gėriau arbatą. O svečiavosi pas mane Nikolajus Šildbachas - vienas pirmųjų mano pažįstamų buvusiam Snieckuje, dabar - Visagine. Vėliau ir jis išvyko pas tėvus, o po kelerių metų sužinojau apie jo ankstyvą mirtį. Nikolajus - pirmas, paaugęs pirmajai mūsų, Jono Krikštytojo Gimimo, šventovei. Jis padovanojo Smolensko Dievo Motinos ikoną, kuri tapo pagrindinė šios cerkvės šventenybė. Vėgi jis vėliau paaugėjo didelę Dievo Motinos Užmigimo ikoną, dedama ant analogaus. Mes ir dabar ją ten dedame per šventes. Gali būti, kad ši aplinkybė taip pat buvo svarbi.

Pasigirdo telefono (tada dar ne mobilus) skambutis.

- Sveiki! - išgirdau balsą.

Ryto arbatėlės ir draugiško pokalbio paveiktas aš geranoriškai atlaidžiu tonu atsakiau tęsdamas balsius: „Svei - ei - ki“.

- Tai arkivyskupas Chrizostomas, - griežtai pranešė pašnekovas.

- Ak, Jūsų Eminencija, atleiskite, nepažinau Jūsų.

- Būsiu turtingas.

- Jūs ir taip esate turtingas, - švelniai tariu, turėdamas omenyje lyg ir dvasines, lyg ir medžiagines gėrybes.

- Tėve Josifai, nutariau jus apdovanoti.

Čia jau aš suklausau. Kas žino, ką tai galėtų reikšti?

- Nutariau pervesti jums statybos reikmėms 100 000 litų.

- Ak, Jūsų Eminencija! - sušukau į ragelį. - Net nežinau, kaip Jums dėkoti!

- Pasimelskite už mane, - nurašino hierarchas.

Išties, teliko melstis už hierarchą ir dėkoti Švenčiausiajai Dievo Gimdytojai. Buvo galima tęsti benutrukstančius statybos darbus ir užsakyti tą masyvų ažuolinį raižytinį kiotą, kuris ir dabar tebėra Panteleimono navoje, o jame - Iberijos Dievo Motinos ikona.

Pamaldos vaikams Arkangelo Mykolo šventovėje

Baigiantis spalviui Vilniuje, Arkangelo Mykolo šventovėje, vieną šeštadienį buvo aukojama „ypatinga“, vaikams skirta Liturgija.

Vaikai savarankiškai atliko įvairias oficijas ir išbuvo visą pamaldų laiką šventovėje (pamaldos buvo kiek trumpesnės, nes neliko kelių skaitinių). Pasibaigus Liturgijai jaunieji parapijiečiai buvo pakviesti į jiems skirtas vaišes.

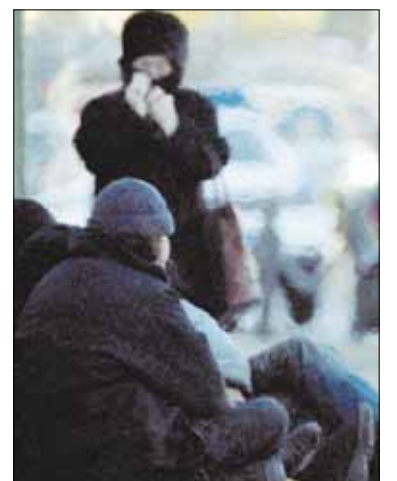
Mykolo parapija numato Liturgijų vaikams aukoti reguliariai, kartą per mėnesį.

Akcija „Sušildyk benamių“

Šventosios vienuolės Charitinos Lietuvos Seserija rengia labdaros akciją, siekdama padėti benamiams.

Visą lapkričio mėnesį pirmadieniais ir antradieniais, nuo 10 iki 12 val., Šventosios Dvasios vienuolyne, socialiniame skyriuje, bus priimami nauji šilti drabužiai ir avalynė: šiltos palaidinės, kojinės, pirštines, striukės, megztiniai, kostiumai sportui, auliniai ir kitokie žieminiai batai. Bus priimami tik nauji drabužiai ir avalynė. Papildoma informacija teikiama tel.: +37065571123.

Niekada nemačiau, kad pyktis ką nors paskatintų keistis į gerą; visada tai daro meilė.
Šv. vienuolis Josifas Isichastas

Kaunatavos Šventovė - ištuštėjusi, bet neapleista

Mūsų Bažnyčia lapkričio 6 švenčia daugelio itin vertinamos Dievo Motinos ikonos „Visų liūdinčiųjų Džiaugsmas“ atminimo dieną. Trys stačiatikių šventovės Lietuvoje pašventintos šios ikonos garbei: Druskininkų, Mikniškių ir Kaunatavos. Pastaroji ypatinga tuo, kad pašventinta ikonos „Visų liūdinčiųjų Džiaugsmas“ su grašiais garbei.

Pasirodo, jog esama dviejų šių ikonų tipų. Viena jų, labiau paplitusiame, Dievo Gimdytoja pavaizduota kenčiančiųjų apsuptyje, o kitame, retesniame, Ji vaizduojama su grašiais. Šis atvaizdas sietinas su 1888 metais Peterburge įvykusi stebuklu, Tuomet, žaibui trenkus į šventovę, kilo gaisras, kuriame „Džiaugsmo“ ikona ne tik kad nenukentėjo, bet ir atsinaujino. Po gaisro ji buvo rasta su pripilusiais 12 varinių pinigėlių - grašių. Kaip šios smulkios monetos, buvusios indelyje aukoms, kuris stovėjo netoli tos ikonos, pateko ant jos, liko neaišku.

Būtent tokio neįprasto Dievo Motinos ikonos „Visų liūdinčiųjų Džiaugsmas“ tipo garbei ir pašventinta cerkvė, esanti Kaunatavos miestelyje (Telšių rajonas).

Šios šventovės istorija taip pat nėra paprasta. Stačiatikių bendruomenė šioje vietovėje atsirado antroje XIX a. pusėje. Ją sudarė atvykėliai iš tolimųjų Rusijos gubernijų, kuriems lengvatinėmis sąlygomis buvo dalijama dirbama žemė.

Nedidelė, kukliai papuošta medinė cerkvė, kurioje įrengtas vieno registro ikonostasas, buvo pastatyta ir pašventinta 1894 metais. Lėšų jos statybai (5000 rublių) paaukoko Peterburgo pirklys I.Kriučkovas. Kiek vėliau buvo pastatyta ir para-

► Kaunatavos „Džiaugsmo“ šventovei kitąmet sukaks 130 metų.

pijinė mokykla bei pastatas klerui. Bendruomenėje tuomet buvo kiek daugiau nei 250 tikinčiųjų.

Gana sudėtingą tarpukario metą Kaunatavos cerkvė priklausė stačiatikiams. Gausėjant pabėgėlių iš bolševikų valdomos Rusijos dau-

gėjo ir parapijiečių Kaunatavoje. Iki 1939 metų jų skaičius priartėjo prie 1000 - didžiausio per visą šventovės istoriją.

Deja, dėl Antrojo pasaulinio karo, sovietų valdžios atsiradimo, pokariu vykusios žemės ūkio ko-

lektivizacijos stačiatikių bendruomenė Kaunatavoje tolydžio mažėjo, ir šventovė tapo priskirtinė.

Kaunatavoje stačiatikių kapinės yra gana didelės. Čia amžino poilsio atgulė pirmieji šio krašto stačiatikiai bei jų ainiai. Tik čia ir

likę regimų ženklų, kad praeityje Kaunatavoje buvo didelė stačiatikių gyvenvietė. O dabar joje vietinių Kaunatavos cerkvės parapijiečių neliko.

Beje, būtent šioje, „Visų liūdinčiųjų Džiaugsmas“ ikonai pašventovėje, savo ganytojo tarnystę pradėjo dabartinis Budapešto ir Vengrijos metropolitas Ilarionas.

Jis prisimena, kad jau tada, aštuntojo dešimtmečio pradžioje, parapijiečių čia praktiškai nebuvo - ten gyveno tik viena šeima.

Nepaisant to, Kaunatavoje iki šiol tebevyksta stačiatikių pamaldos. Jos reguliariai, ne rečiau, nei kartą per mėnesį, vyksta šiltu metų laiku.

Kaunatavoje dažniausiai tarnauja protojerėjus Petras Olechnovičius - Klaipėdos Visų šventųjų cerkvės klero narys. Į pamaldas Kaunatavoje suvažiuoja artimiausių veikiančių cerkvių bei Klaipėdos, Telšių šventovių parapijiečiai. Titulo dieną Šventinė Liturgija celebruojama iškilmingai, kaip esti dalyvaujant hierarchui. Giesmininkams tai tam tikras iššūkis. Beje, choras (du ar trys žmonės) taip pat specialiai atvyksta iš Klaipėdos.

Kiek jėgos leidžia, Kaunatavos šventovė remontuojama. Ne taip seniai buvo atnaujinta aptvara ir perdažytas stogas. Dabar jis gražios dangaus žydrumo spalvos ir džiugina akis, ypač niūrų tarpusezoninių metų. Šventovėje įrengta šildymo sistema. Ją, tegul ir retkarčiais, taupydami lėšas, reikalui esant, visgi įjungia, kad tikintiesiems būtų patogiau melstis, kai vyksta pamaldos.

Ateityje, 2024 metais, Kaunatavos „Visų liūdinčiųjų Džiaugsmo“ šventovei sukaks 130 metų.

Liepkalnio kapinių tvarkymas

Lapkričio 11, šeštadienį, 12.00, visi norintieji kviečiami dalyvauti Vilniuje esančių Eufrosinijos kapinių tvarkymui skirtoje talkoje.

Pagrindinis talkininkų laukiantis darbas - nukritusių lapų rinkimas. Talkos rengėjai jos dalyvius aprūpins grėbliais, pirštinėmis bei šiukšlių maišais. Bet jeigu kas gali, lai atneša savo grėblį.

Numatoma, kad talka tęsis dvi valandas, o po to visi dalyvavusieji

sostinės nekropolio tvarkymo talkoje bus pakviesti į arbatėlę, kuri vyks Eufrosinijos šventovės patalpose.

Šio renginio iniciatorė - žinoma gidė ir Vilniaus stačiatikių šventenybėms neabejingas žmogus Ingrida Gladkova. Ji yra ir pagrindinė šeštadienio talkos rengėja.

Talkos dalyviai renkasi lapkričio 11, 12.00 val., prie Eufrosinijos kapinių cerkvės (Liepkalnio g., 19). Informacija apie talką teikiama tel. +37061261550.

Rudens kaukių balius

Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios jaunimo reikalų skyriaus iniciatyva spalio 22 Vilniuje įvyko rudens kaukių balius.

Į balių suvažiuo daugelio stačiatikių šventovių parapijiečiai - tėvai ir vaikai, įskaitant ir dvasininkų šeimas. Renginio dalyviai mėgavosi šokėjų, muzikantų ir cirko artistų pasirodymais, domėjosi balių rengimo istorija, puošė savo kaukes, dalyvavo šokio meistriškumo pamokose. Keletą išpūdingų teatralizuotų miniatiūrų parodė sekmadienio mokyklų auklėtiniai.

Jauki, maloni, draugiškas bendravimui suteikianti tokių renginių atmosfera puikiai pasitarnauja kupino pasitikėjimo dialogui su jaunąja karta.

► Šventę organizavo Lietuvos Stačiatikių arkivyskupijos Jaunimo reikalų skyrius. Aleksiejaus Litvinovo nuotr.

Atgaila yra sandora su Dievu, kad taisyksi savo gyvenimą. Šv. vienuolis Jonas Klimakas